

Spis treści

Wykaz skrótów i objaśnienia	9
Wstęp. „Przemoc w świecie starożytnym: źródła, struktura, interpretacje”.	
Próba rekapitulacji (Dariusz Słapek)	15

I. PRZEMOC, CZYLI O „RZYMSKIEJ NATURZE”(?)

ANDRZEJ ŁOŚ	
Instytucjonalizacja przemocy jako przyczyna powstania państwa rzymskiego	37
PAWEŁ MADEJSKI	
Agresywność Rzymian jako kategoria analizy historycznej	59
MATEUSZ BYRA	
Wybuch pierwszej wojny dackiej Trajana jako przykład działania mechanizmów rzymskiej agresji	67

II. WOJNA I ARMIA – NATURALNE PRZESTRZENIE PRZEMOCY

IRENEUSZ ŁUĆ	
Kary i środki represyjne w rzymskim sądownictwie wojskowym okresu republiki	83
MICHAŁ NORBERT FASZCZA	
Przemoc symboliczna jako forma utrzymywania dyscypliny w republikańskiej armii rzymskiej	101
MAREK WILCZYŃSKI	
Przez żołądek do władzy. Spustoszenie, głód i nacisk ekonomiczny jako narzędzia przemocy w okresie kryzysu i destrukcji Cesarstwa Rzymskiego na Zachodzie	119
KATARZYNA BALBUZA	
Confrontation of the <i>captivi nobiles</i> and the Triumphator in the Roman Imperial Triumphal Ceremony	135

ROBERT SUSKI

- Mezopotamia jak Alzacja i Lotaryngia? Czy po oddaniu Mezopotamii Północnej
Persom przez Jowiana istniał w Cesarstwie Rzymskim antyperski rewanżyzm?..... 151

III. WŁADZA, INTERESY I EMOCJE – PRZEMOC W SFERZE POLITYKI

MIRON WOLNY

- Przemoc polityczna w Kartaginie po roku 201 p.n.e. a okoliczności
ucieczki Hannibala 171

HANNA APPEL

- Naruszenie *sacrosanctitas tribuni plebis* w działaniach Tyberiusza Grakcha 189

TOMASZ ŁADONŃ

- Seditio Sulpiciana* (88 rok przed Chrystusem)..... 205

NORBERT ROGOSZ

- Zastosowanie przemocy w walkach politycznych w Rzymie w 59 roku
przed Chrystusem..... 223

MACIEJ PIEGDONŃ

- Chłosta mieszkańca Novum Comum a sprawa statusu osady 239

KRZYSZTOF KRÓLCZYK

- Śmierć cesarza Heliogabala 269

IV. PRAWNE ASPEKTY PRZEMOCY

KRZYSZTOF AMIELAŃCZYK

- Vis* – pomiędzy prawem rzymskich deliktów prywatnych a rzymskim prawem
karnym publicznym..... 283

ANDRZEJ CHMIEL

- Przykład zastosowania *s.c. Silanianum*, czyli o tym, dlaczego rzymska *iustitia*
stawiała się niekiedy okrutna 299

JAN ZABŁOCKI

- Furtum* w świetle *Nocy attyckich* Aulusa Gelliusa 311

ANNA TARWACKA

- Przemoc a prawo w świetle zbioru *Philogelos* 319

BRONISŁAW SITEK

- Stosowanie kary chłosty jako środka dydaktycznego w antycznym Rzymie.
Współczesne refleksje 333

V. SPOŁECZNE I KULTUROWE OBLCZA PRZEMOCY

ADAM PAŁUCHOWSKI

- La violence verbale comme support « transparent » de la pratique de la violence sociale à l'égard des individus de condition servile. Ou la tristesse du ciel bleu 353

AGATA KUBAŁA

- Przedstawienia przemocy na tle seksualnym w sztuce starożytnej Grecji..... 369

BOŻENA STAWOSKA-JUNDZIŁŁ

- Argument siły w poczynaniach Rzymian związanych z przekazywaniem dzieciom wiedzy i umiejętności na poziomie elementarnym 385

AGATA A. KLUCZEK

- Motyw *Sabinae raptae* w mennictwie rzymskim albo (nie)oczywista przemoc 407

DANUTA OKOŃ

- Przemoc tradycji – uwagi nad *fasti consulares* epoki Sewerów 427

KAMIL BIAŁY

- John Xiphilinos on the Civil War Between Pompey and Caesar in the *Epitome* of the *Roman History* of Cassius Dio..... 437

- Bibliografia 451